

یادی از چهره تابناک علم و فرهنگ

علامه حبیبی ص ۲

دخوشحال په شهرکي د اورنگ زيب څيره

مخ ۳

Ketabton.com

سال هشتم، دور چهارم، شماره پيهم هشتاد و هفتم

اول اگست ۲۰۰۹ ميلادی

عليه تروريزم، از امريکا باج ميگيرد

دخوشحال په شرکي د اورنگ زيب څيره

د هندی گورگانانو په پاچاهانو کې اورنگ زيب يو مستبد، محيل، متعصب او بي تقوا حکمران تير شوي دي دخپلي پاچهي په ډيره اوږده دوره کې يعني نژدې پنځوس کاله کې يې د هندوستان ټول اولسونه په کم اور او استل ټوڅکه دا دوره توره تياره توصيف شوي ده او د اورنگ زيب په دم کې د هندوستان د هغه وخت معروفو او ولسي شاعرانو ډير څه ويلي دي.

د دغې جملې څخه د سنگال يو شاعر موکاندرام جکرورتي د مغولي دربار د استبداد پر ضد په خپل يوه شعر کې وايي:

زموږ سپين سبا ددوي له ظلم څخه په نور ماينام بدل شويدې خو ژر به دا وينکو بارانونه په يوه هوشاک توفان بدل شي او ددوي پيري پکښي غرقه شي.

د اورنگ زيب په امپراطوري کې خوشحال خان خټک بل هغه يوازني شاعر دی چې په خپلو اشعارو کې يې د اورنگ زيب انځور ډير روښانه ايستلی او د هغه څخه يې د يوه لوي اولس په نماينده گي خپل نفرت څرگند کړي دي.

د اورنگ زيب د شاجهان دريم زوي و چې د يوې ژورې توطيې په عملي کولو يې پلار له تخته وغورځاوه، زندان ته يې واستاوه د سرورور د ارانکو سره يې رېښه پيل کړه.

دغه لويه فاجعه چې په جريان کې وه زمونږ ستر او جنگيالي شاعر د هغې صحني دسر په سترگو ليدلي او ده پخپله دوه نيم کاله د دغه مستبد او هولناک امپراطور د دهلي او جيبور درنته پور په زندان کې تير کړي وه، خو کله چې ازاد شونو د پښتو نځوا غروته په رارسيدو يې د مستبد دربار پر ضد قيامونه پيل کړل او داسې جگړې يې ورسره وکړې په يوه جگړه کې يې په زرگونه پيلان، اسان او ډير سره او سپين زر په ولجه يووړل، په زرگونه پادشاهي سپاهيان يې بنديان او داميرانو د کورني ټنځي يې غروته وځيرولي.

خوشحال خان د اورنگ زيب محيلا نه شخصيت داسې انځوروي:

ددې دور شيخان ډير دي لور په لور اورنگ زيب بادشاه دوارو دي انځور په هغه چاره قلم ساز کا فران کښي په هغه چاره شارک پري کا دورور ددغه حيله گر بادشاه په دور کې دده دفتو له لاسه ټولنه هم له يوه مخه دريا کاري په توفان کې لاهو شوه او خوشحال خان هغه داسې انځوروي:

وقت د اورنگ شاه دي دهرچا تسبيح په لاس دي خداي ځيني خبر دي په اخلاص که په لباس دي نازمي او اضطرابات د استبداد څخه رازيري او خوشحال خان ددغې ټولني انځور داسې ترسيموي:

د اورنگ بادشاه په دور ارام نشته چاويل چې جهان ځاي دارامگاه دي په همدغه وخت کې د هند په جنوب او ختيځو برخو کې دانگليس دځيني کمپني او پرتگال ترمنځ د استعمار په جال کې دهند دراکيټلو رقابتونه اوسيايي رواني وي او دربار ډير ډيو په وخت کې و، ددې په اړخ کې فرانسوي استعمار طلبانو د اورنگ زيب تر درباره لاسونه غزولي وه او د دربار سا نفوذه شخصيتونو يې په سوغاتونو او رشوتونو را نيول.

خوشحال خان د اصحنه په يوه بيت کې داسې انځوروي:

په دوران ددې بادشاه هوشيار هغه دي چې وطن کابه فرنگ په پرتگال اورنگ زيب لکه يوه بلاد داسې نازل شوي و او دخپل استبداد د جال خپولو په وړاندي هر څه له منځه وړل خوشحال خان وايي:

څه يوازي په مانه ده که ژوندي وي اورنگ شاه به داسې ډير کاندې پايمال چې په پلار باندې يې نه ده صرفه کړي به نور چايي څخه څه يې اشکال خوشحال خان او ملگرو يې د اورنگ زيب پر ضد پخپله د شپږو ډيرو لويو جگړو قومانداني پر عهده درلوده چې دهغو يادونه داسې کوي:

اول جنگ د لوري شاد تهتري وه چې څلويښت زره مغل شوي تاريخه تاريخي خویندي لوڼي يې په بند د پښتنو شوي اس او بنان هاتيان الجبه قطار قطار دوهم جنگ پر حسيڼي په دوايه کې چې يې وټکيده سر لکه دمار بيا له پسه دنوشهر دکوټ جنگ وه چې مي وکښ تر مغلو خپل خار

بيا له پسه جسوت سينگ شجاعت خان و چې ايمل يې په گنډاب ويوست دمار شپږم جنگ مکرم خان شمشير خان دواړه چې ايمل کړل په خاپښ کې تاريخه تاريخي څمپه ياد وي لوي جنگونه دادي دهلکويه هر لوري نشته شمار هميشه فتح ونصرت دي لاتراوسه پس له داده بياتکيه به گردگار اورنگ زيب راته يو کال وشو چې پروت دي به صورت حيران پریشان په زړه افکار اورنگ زيب دريا کاري يوه مجسمه وه، خپل استبداد ته يې د اسلام رنگ ورکاوه ولي په حقيقت کې هغه د مختلفو فرقو ترمنځ تفرقه اچوله او په ماکياولستي طريقه يې دخپل استبداد عمر او ساحه پراخوله، دده په وړاندي په هندوستان کې سيکانو، مراتيانو، بنگاليانو او نورو سرورته راپورته کړل، خوده سخت وټکول، ولي دخوشحال خان او پښتنو څخه ډير سخت نفرت کاوه لکه خوشحال خان چې وايي:

چې په نام پښتون غورځيري پري خوشيږي اورنگ زيب هسي بادشاه دي داسلام اورنگ زيب کلونه ټلونه د پښتنو سره په تاوده ډگر کې ککره جنگوله خوا بيري يې په نصيب نشو په پای کې يې د پښتنو دکمزوري رگ پيدا کړ او پيسې يې ورته وړاندې کړې او پدې توگه يې ددوي ملاورماته کړه خوشحال خان وايي:

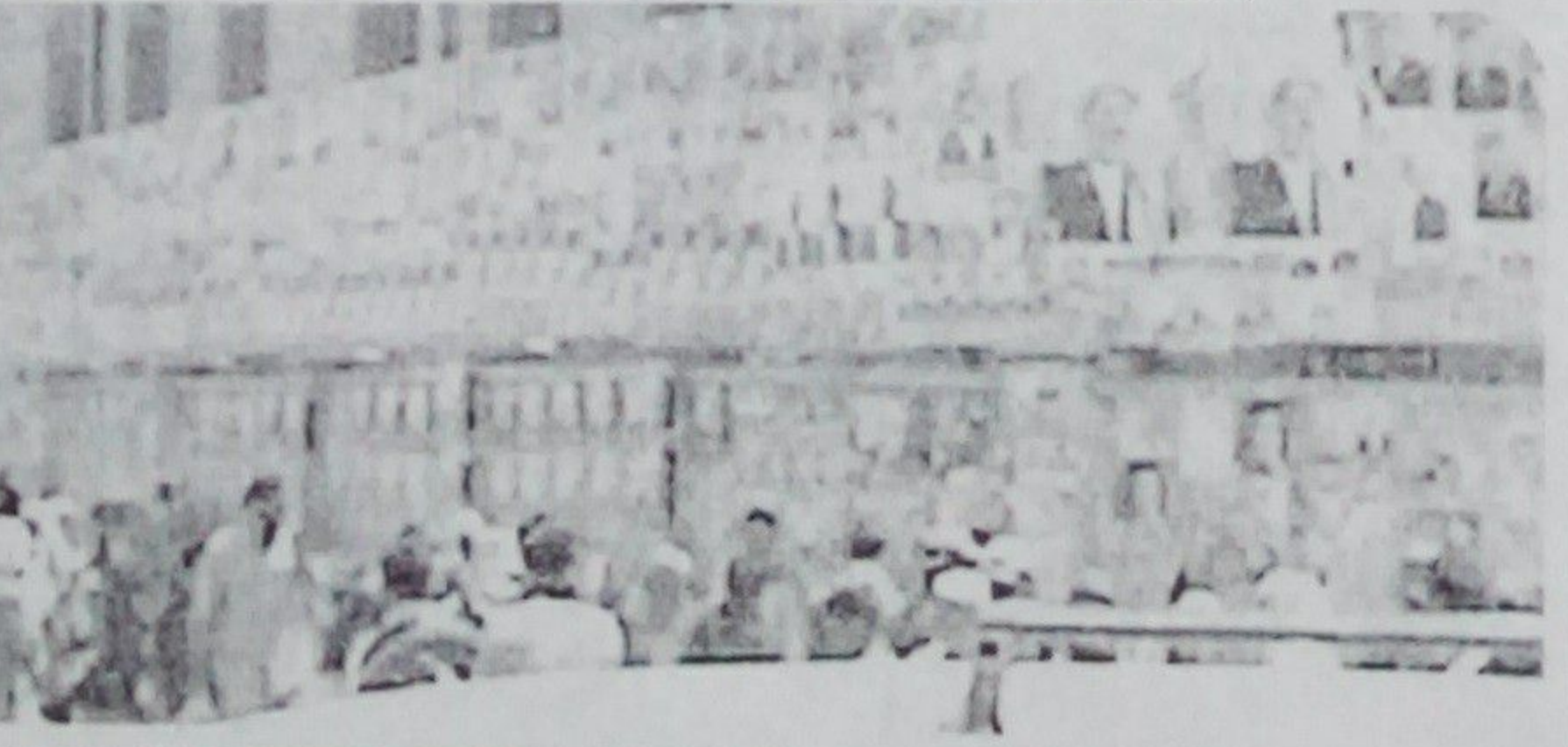
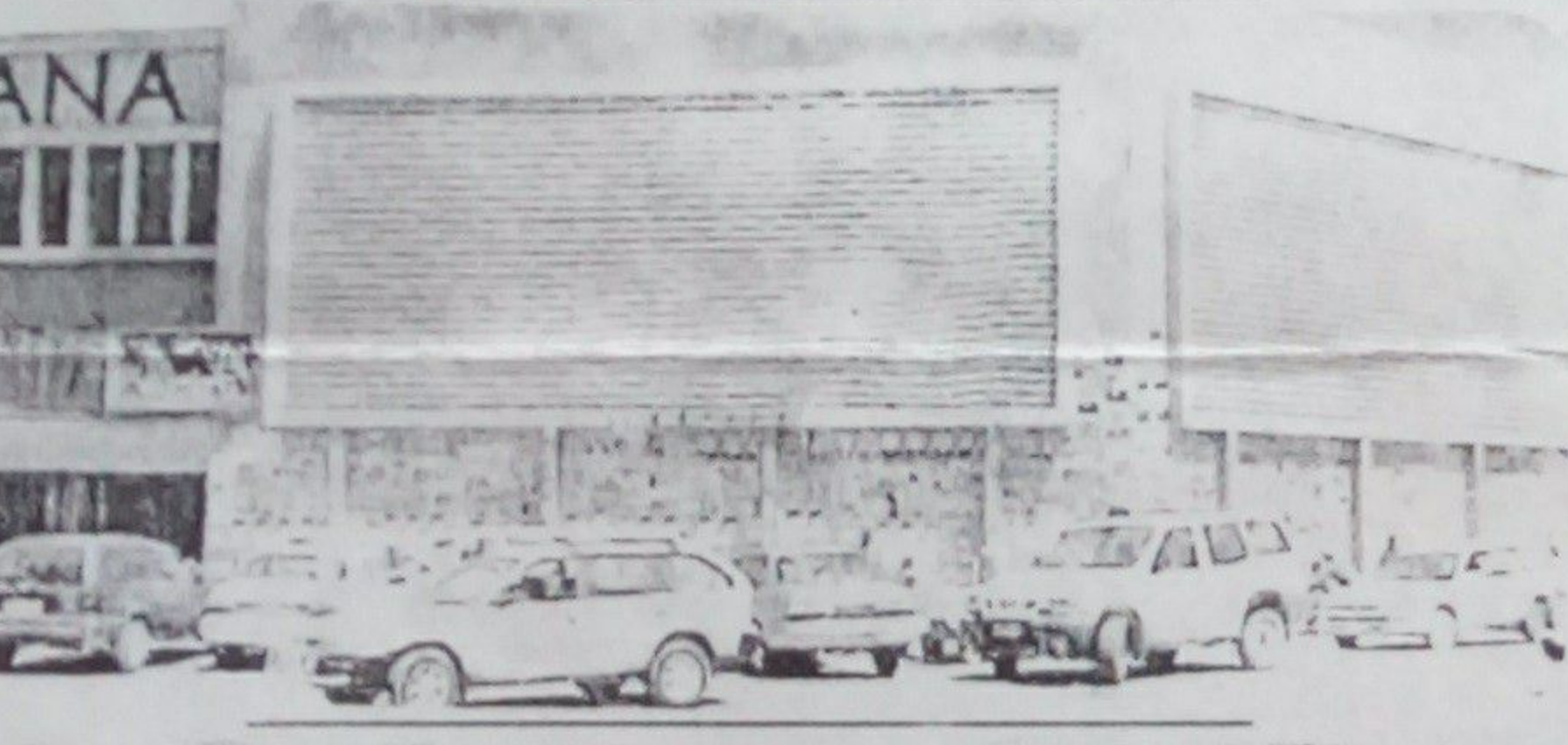
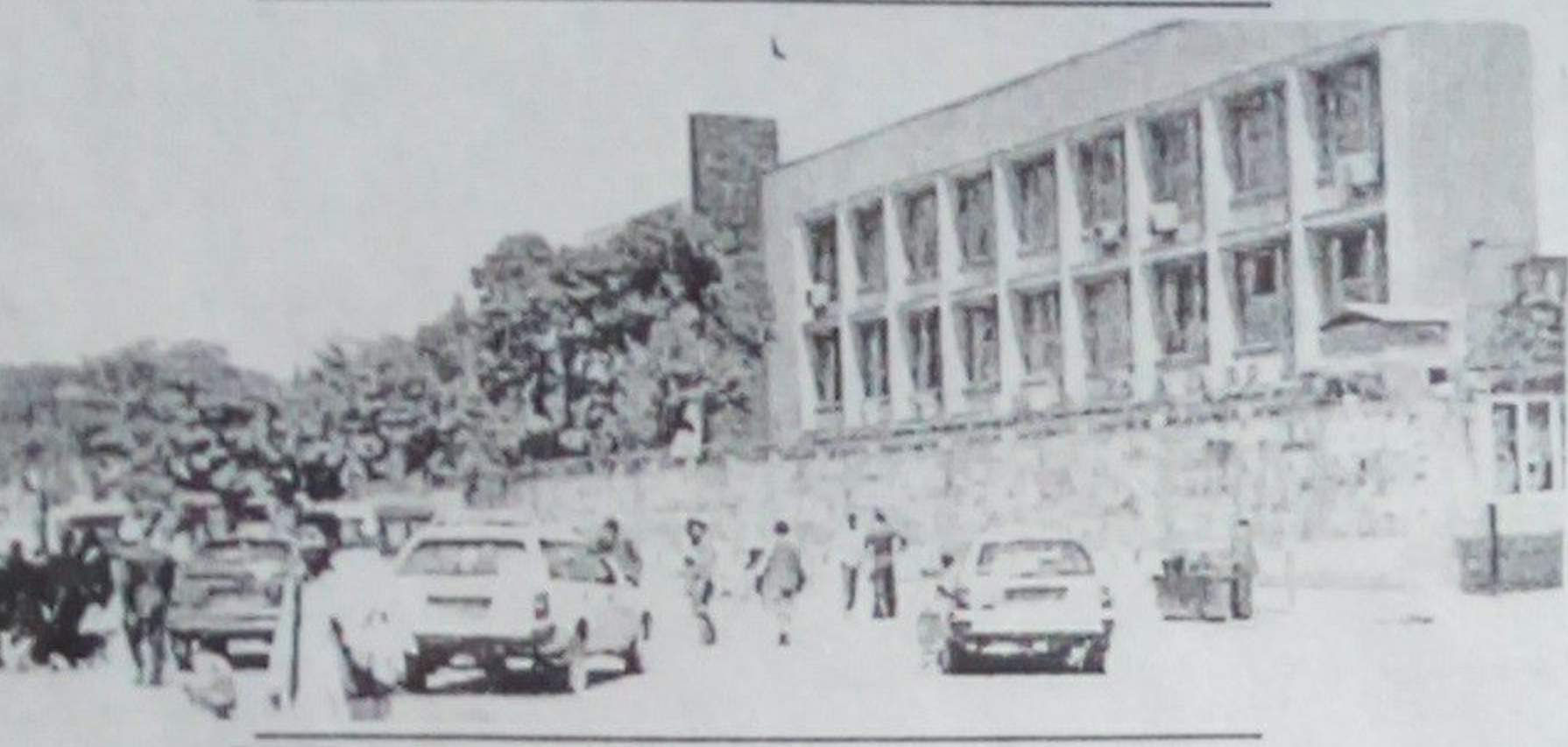
خزاني دهندوستان راخوري شوي سره مهراڼ دي ننوري په کوهسار د حيرانتيا ځای خود ادي چې د اورنگ زيب روږد خوشحال خان زوي بهرام خان هم له لاري ويوست او د پلار پر ضد يې راولاړ کړ خوشحال خان ددغه منحرف اوبې غيرته زوي په باب وايي:

څوک بهرام غوندي منحوس بد بخت بخيل شي په شامت يې خپل خانه شي تاريخه تاريخي منافق ليم مردود د زمانې شي په خپل پلار سره اغز کاندې کارزار بهرام خان چې په ملامپوري د اورنگ زيب طلاوي ترلي وي دخل پلار پر ضد قيام پيل کړ، خو خوشحال خان يې په جگړه کې مات کړ او هغه دتوري او قلم پلار ددغه نا اهله زوي له لاسه تر وته وخت او هلته په ۱۶۸۹ کال مړ شو.

خوشحال خان او اورنگ زيب نن نشته خو ددوي دواړو ځيرې تاريخه تاريخي پر پانوسو ترسيم شوي دي چې د انصاف په تله پريوه بايد رحمت او پرېالفت وويل شي ځکه پوه اولسونه په ريا کړي تر استبداد لاندې ساتل او بل د هغه استبداد پر ضد توره را پورته کړي وه. ■

هنکامه انتخابات، در و دیوار های برکنار مانده

از انبوه کثافات شهر کابل را نیز آلوده نموده است.

گرفته و مردم مان را سه بهانه، دین اردانش و علم محروم مینماید ولی در چند کیلومتری خانه اش در پاکستان از وجود روسی خانه ها و دب گری ها (لواطخانه ها) که برسان در آن کار مینماید، شراب فروشی ها، نمایش قلمهای سکس در سینما های پاکستان و فساد هنرمندان زن و مرد پاکستانی در لالیود و یا شهرک سینمایی پاکستان، خیر نمیشوند؛ که چگونه نیز دختران سینمای پاکستان برای رقص به لندن و فرانسه میروند. و به نماینده گي از کشورشان میرقصند. ولی همین طالب هزاران کیلومتر دورتر به افغانستان برای اسلام خواهی می آید، در کشوری که در زمان حضور روسها نیز کسی جرئت نداشت علنی شراب فروخته، فساد خانه درست نماید. تلویزیون دولتی در آلمان با تمام قوای روسی، آرمان ترویج فساد اخلاقی

روابط با پاکستان

منافع طبیعی ما که چیزی بیشتر از آنها، و بازار های ما که در مقابل نفوس آن کشور و در برابر بازار های داخلی آن ناچیز است، اهمیتی نمیدهد. تنها مشغله، آنان ثبات ماست. این کشور چنانچه بارها گفته ام با تعقیب روش های استعماری، کمپنی هند شرقی در راهی قرار گرفته است که پیامد آن برای این کشور جز تجزیه، نمیتواند چیز دیگری باشد و برای حل آن نیز تنها با اشتراک سایر اقوام ساکن در این کشور آنهم به صورت واقعی در قدرت و تامین منافع حقیقی آنان از تجزیه اش جلوگیری کرده میتواند و پس، در صورتی که چنین جوی بوجود نیاید و

پاکستان که برای من تنها از مدرک پشتونها و بلوچها قبایل درک میباشد به یکی از بدترین چالش های آبادانی، اقتصادی و امنیتی مان مبدل شده است. حکومت داران ما همیشه اذعان میدارند که ثبات در افغانستان به نفع پاکستان است ولی هرگز در بی دلیل منطقی این صحبت های خود تیر آمده اند. پاکستان هرگز به ثبات افغانستان علاقه نداشته و اگر هم چیزی بیان کرده، تبلیغاتی بوده است. ثبات افغانستان برای پاکستان حکم زهر را دارد. بسیاری فکر میکنند که بازار های افغانستان و یا منافع طبیعی آن در صورت آرامش، پاکستان را کمک میکند تا وضعیت خود را بهتر بسازد. تجربه عملاً ثابت ساخته، پاکستان در کنار استفاده از این عنصر ها، بیشتر از بحران در افغانستان استفاده میکند. پاکستان بسیار به

پاکستان به بهانه مبارزه علیه تروریزم...

اس آی را بر مذاکره با طالبان از زاویه دیگر نگریسته بر علاوه که آرابی اساس میداند میگوید، بدون شک هلمند در نزدیکی بلوچستان قرار دارد و سالهای قبل، افغانها و مجاهدین به بلوچستان رفت و آمد داشتند و

آی اس آی طالبان را خطر بزرگ ندانسته و گفته است، که پاکستان قصد مبارزه با آنده از طالبان را دارد، که از آنها برای پاکستان خطر احساس میکند و در مقابل طالبانی که برای افغانستان و هند مشکل ایجاد میکنند، بی تفاوت است.

نور الحق علومی، کارشناس مسایل نظامی در رابطه به این موضوع به آراس باختر گفته، تاکید آی اس آی بر مذاکره با طالبان میرساند، که آن اداره ایجاد گر، تسلیح کننده و سوق دهنده طالبان است.

علومی میگوید، چنین تاکیدات استخبارات پاکستان نباید دور از توقع باشد، زیرا آی اس آی در موجودیت طالبان مفاد خود و حکومت پاکستان را می یابد. چنانکه تا کنون تحت نام مبارزه علیه همین گروه میلیونها دلار و وسایل نظامی را حاصل کرده و میکوشد، که این پروسه تا در از مدت ادامه یابد.

علومی اظهار داشت که احساس خطر استخبارات پاکستان از عملیات هلمند بی مورد و دور از حقیقت است، زیرا این عملیات برای سرکوبی طالبان نه، بلکه بخاطر فرصت دهی برای طالبان است، تا آنها بتوانند به سمت شمال افغانستان بروند، چنانکه در روزهای اخیر شاهد حوادث در آن مناطق بودیم.

نور الحق علومی با تائید نظریات مسوولین اداره او با اظهار میدارد که پاکستان از طرف آنده جنگ ساز است، که خاص آنها را

پاکستان موجود بود و بلوچها تاکید بر استفاده از نفت و گاز بلوچستان، در بلوچستان دارند، نه در پنجاب و سایر نقاط آن کشور.

وی گفت، قبلاً پاکستان به امریکا تعهد سپرده بود، که با آغاز عملیات در هلمند عساکر خود را غرض جلوگیری از نفوذ طالبان در بلوچستان، در سرحدات جابه جا میکند، اما اکنون مشکل مالی میان دو کشور مذکور ایجاد شده، پاکستان در این مساله صادق نموده و میخواهد با استفاده از این گونه نیرنگها کمک بیشتر مالی حاصل نماید. و حید مزده عملیات هلمند را موفق ندانسته و خلاف نظر برخی کارشناسان، نا آرامی های شمال افغانستان را با این عملیات مرتبط نمیداند.

وی میگوید که طالبان ماه ها قبل با نشر اعلامیه ها از راه اندازی فعالیتهای نظامی در شمال افغانستان در سال روان خبر داده بودند و حتی یک تعداد افراد خود را منحیث مسوول در بعضی ساحات شمال معرفی نموده بودند. و حید مزده اضافه کرده میگوید:

افغانها از قبل این موضوع را میدانستند و اظهار میکردند، که مورد توجه جهانیان قرار نمیگرفت، اما اکنون همه پی برده اند، که کلید مشکلات در کجاست و پاکستان نباید برف بام خود را بالای بام دیگران بیاندازد و همچنان جامعه جهانی و امریکا بجای مدارا با آن کشور فشار بیشتر را وارد سازند، تا صادقانه در مبارزه علیه تروریزم گام بردارد. ■

آرزوهای مردم بدون شک...

میگردند، از همه کس اعتماد شان را بریده اند. از زبان هر هموطن به استثنای اشخاص، افراد و دوستان شخصی کاندیداها گفته میشود، اگر من رأی بدهم و یانه، کسی درین پست انتخاب و یا تعیین خواهد شد.

با در نظر داشت تذکار فوق که گفته آمدیم انتظار می رود تا مردم اگر بتوانند شخصیت های محترمی که خود ها را کاندیدای پست ریاست جمهوری نموده اند، با اعتماد سازی مجدد مردم را در روند مسوولیت پذیری برای اشتراک در انتخاب رئیس جمهور آینده ترغیب نمایند، تا از بی تفاوتی و دل سردی موجود که هر کدام (بسه من چی بگویند) کاسته شود. ثانیاً ایجاب مینماید، تا لقمه نانی که از کمک های خارجی و یا عواید داخلی بدست می آید، عادلانه توزیع نمایند، تا دیگر مردم رهبران سیاسی شان را به دیده شک و تردید ننگرند. ■

شک شریفانه و معقول است، پایه پای مردم حرکت کرده در برطرف ساختن مشکلات مردم یکی بی دیگر اقدام لازم نماید، هیچگاهی چنین نشده است.

این بار هم تعدادی از شخصیت ها بار دیگر روی بازار سیاست چنه میزنند و مردم را تشویق و ترغیب می نمایند، تا هنگام رأی دهی، رأی شان را به نفع آنان بریزند.

با توجه به سالهای پیشین که هیچکس، هیچ نظام و هیچ حکومت به خواست های معقول شان پاسخ مثبت نداده است، همه افراد و اشخاص ارکان ثلاثه در امتیاز گیری مقام اول و در خدمت گزاری در صف اخیر و حتی ناکام بوده اند. بعید به نظر میرسد تا مردم با شور و شعفی که در گذشته ها در کارزار سیاسی سهم می گرفتند، این بار هم مکلفیت و مسوولیت خویش را ادا نمایند.

مردم به همه کس به دیده شک و تردید

شرکت مخابراتی روشن با برنامه...

شرکت مخابراتی روشن دعوایی را در لوی خرنوالی و همین گونه در اداره (اترا) وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی به راه انداخته ایم که دوسیه نسبتی ما علیه شرکت روشن در اداره اترا در حال جریان است.

بعید از امکان نیست که شرکت مخابراتی روشن به محکمه بین المللی به خاطر تقلب کاری ها و فریب کاری هایش معرفی گردد و این شرکت لغو گردد. ■

شرکت روشن و برنامه های آن بود. متأسفانه که این برنامه کاملاً دروغ بوده و برای فریب مردم و مشتریان روشن و اختلاس پول مردم به شکل غیر مستقیم، ارائه شده بود.

باید تذکار داد که چون تعداد کثیری از مشتریان روشن از این طریق فریب خورده اند، ما به خاطر اعاده حقوق تلف شده کسانی که فریب خورده اند و هم اعاده حقوق ضایع شده خود ما، بالای مسوولان

توضیح مطلب این است که، شرکت مخابراتی روشن به ماسبت سال نو مسابقه ذهنی را زیر نام نوروز را با روشن تجلیل کنید و برنده کربلا شوید، راه اندازی نمود.

این مسابقه طوری بود که مشتری به جواب سوال های که در برنامه روشن اشتراک میکرد جواب ارائه مینمود، البته این سوال ها راجع به مسایل ادبی، اجتماعی، تاریخی، جغرافیا و معلومات راجع به

مشکلات اجتماعی مردم

اینجاب ثریا، خاتم غلام بحیی قادری هشتم، شوهرم در زمان طالبان که در دواخانه کار می کرد از طرف طالبان مورد شکنجه قرار گرفت و ناگزیر کشور را در

سال ۱۳۷۹ ترک کرد و از طریق کشور پاکستان به کشور انگلستان در سال ۲۰۰۲ رفته و آنجا پناهنده شده است که یک پای آن نیز معیوب میباشد. از همان زمان تا کنون در خانه های کرایبی با سیار مشکلات حیات به سر

می برم. برادر شوهرم که قبلاً همراهی ما همکاری میکرد شش ماه قبل در راه لوگر شهید شد. اکنون مشکلات ما بسیار زیاد است، خواهش مندیم جامعه مدنی و یا دولت انگلستان در مورد ما یاری رساند. ■

صاحب امتیاز: انجمن شاعران و نویسندگان افغانستان

رئیس انجمن: حیات الله «بخشی» ۰۷۹۹۳۱۳۸۲

مدیر مسوول: مصطفی «عمرزی» ۰۷۹۹۸۸۴۲۶۵ mustafa_omarzai@yahoo.com

- زیر نظر گروه دبیران به چاپ میرسد.
- آراء و اندیشه ها به نویسنده مطلب تعلق دارد.
- مسوولیت نوشته ها به دوش نویسنده است.
- قلم در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مضامین وارده دوباره مترد نمی گردد.
- قلم از قلم به دست دعوت به همکاری مینماید.
- بهای یک شماره: پنج افغانی
- دیزاین و چاپ: مطبعه طباعتی و صنعتی محسنی ۰۷۰۰ ۶۷۳۳۴

QALAM

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**